

افزایش پروازهای ایران وسوریه

وزیر راه و شهر سازی که طی سفری دو روزه همراه با رئیس‌جمهور به دمشق سفر کرده، با تِجار و بازرگانان ایرانی فعال در سوریه در محل ستاد توسعه ایران و سوریه دیدار و گفت‌وگو کرد و از نزدیک مشکلات و دغدغه‌های آنان را مورد بررسی قرار داد. برقرار نبودن خط هوایی منظم بین ایران و سوریه و نبود امکان برنامه‌ریزی برای تِجار در جهت واردات، صادرات و تردد بین دو کشور و همچنین درخواست برقراری پروازهای روتین هفتگی برای تِجار و بازرگانان از جمله موضوعاتی بود که در این جلسه توسط بازرگانان مطرح شد و وزیر راه و شهرسازی نیز در پاسخ از توافق انجام شده بین ایران و سوریه برای افزایش پروازها در روزهای آتی خبر داد. مهرداد بذریاش همچنین در پاسخ به ایجاد خطوط کشتیرانی برای حمل محموله‌های بزرگ‌تر و تردد منظم کشتی از بنادر ایران به سوی بنادر سوریه که از دیگر درخواست‌های تِجار بود، اظهار کرد: وزارت راه و شهرسازی در راستای سیاست‌های دولت سیزدهم مبنی بر افزایش روابط سیاسی و تجاری با کشورهای همسو و همچنین توسعه اقتصاد دریامحور هر گونه همکاری با بازرگانان در این راستا را در پی نخواهد کرد.

تشکیل وزارت بازرگانی خلاف برنامه ششم است

نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اشاره به تصویب دو فوریت تشکیل وزارت بازرگانی گفت: در حال حاضر قرار است این طرح به صورت دو فوریت مورد بررسی قرار گیرد و اینکه در کمیسیون و صحن کلیات آن رای بیابورد یا خیر در مرور زمان مشخص می‌شود زیرا این اقدام عملاً یک اصلاح ساختاری و خلاف برنامه است و به همین جهت کلیات آن باید دو سوم رای بیابورد. علی جدی تشکیل وزارت بازرگانی را خلاف برنامه ششم عنوان و بیان کرد: در برنامه ششم توسعه به دولت تکلیف شده است که کوچک سازی را در دستور کار قرار دهد و به همین جهت نیازمند دوسوم ار هستند.وی اشاره کرد: در دو مرحله‌ای که استیضاح وزیر صمت مطرح شد، عملاً بحث تشکیل وزارت بازرگانی و تفکیک آن هم مطرح شد. جدی در بیان نظر خود در خصوص تشکیل وزارت بازرگانی عنوان کرد: اینکه صادرات، واردات و تنظیم گری را در اختیار یک وزارتخانه و تولید را در اختیار وزارت جهاد و صمت قرار دهیم یک اقدام اشتباه است.

مدیر بیمه‌های اجتماعی وزارت کار برکنار شد

در پی اظهارات حاشیه‌ساز و خلاف واقع مدیر کل بیمه‌های اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در خصوص ناتوانی دولت در پرداخت حقوق بازنستستان، وی با دستور معاون رفاه و امور اقتصادی این وزارتخانه از سمت خود برکنار شد. پادام گفته بود: به‌زودی مجبوریم کیش، قشم و خوزستان را بفروشیم تا بتوانیم حقوق بازنستستان را بدیم.م سخنگوی دولت هم در واکنش به این حرف‌ها اعلام کرد: ما افتخار می‌کنیم که جانمان را فدای یک‌جواب خاک کشورمان در کیش و قشم کنیم؛ هر کس مشکل اقتصادی با مسئله‌ای دارد لطفاً از جیبش برای حل مشکل هزینه کند.

صدور ۲۲۰ پروانه ساخت دارو وواکسن دام و طیور

مدیرکل دارو و درمان سازمان دامپزشکی کشور در حاشیه رونمایی از خط تولید واکسن‌های تب برفکی و لمپی‌اسکین شرکت دانش بنیان ویراواکسن، اظهار داشت: ساخت و تولید واکسن تب برفکی در داخل می‌تواند بخشی از نیازهای کشور را به این واکسن برطرف و وابستگی به واردات این محصول را کاهش دهد. سید سعید حسینی گفت: واکسن تب برفکی تولید شده توسط شرکت دانش بنیان دارای ویژگی‌هایی است از جمله اینکه این واکسن بر پایه آب تولید شده در خالی که واکسن‌های تب برفکی معمولی، پایه روغنی دارند. مدیرکل دارو و درمان سازمان دامپزشکی کشور بابیان اینکه تاکنون ۲۲۰ پروانه ثبت و ساخت دارو و واکسن‌های دامی به شرکت‌های دانش بنیان داده شده است، گفت: سازمان دامپزشکی کشور تا امروز به ۳۹ شرکت دانش بنیان پروانه ثبت و تولید فرآورده‌هایشان را داده است. حسینی تصریح کرد: طی دو و سه سال اخیر، سازمان دامپزشکی کشور در راستای تقویت شرکت‌های دانش بنیان در زمینه تولید واکسن‌های دام و طیور، حمایت‌های زیادی انجام داده است.

فروش پژو ۲۰۷ ودنابه نصف قیمت کارخانه به مادران

ایران خودرو در دومین پیش فروش از طریق سامانه یکپارچه خودرو سهمیه‌ای ویژه برای مادران در نظر گرفته است. مسئولان طرح حمایت از خانواده و جوانی جمعیت می‌توانند با واریز نصف قیمت کارخانه خودروها ثبت نام اولیه خود را کامل کنند. دنا پلاس اتوماتیک با موتور شارژ، پژو ۲۰۷ اتوماتیک و سورن پلاس دوگانه‌سوز خودروهای عرضه شده در طرح جدید ثبت نام خودرو و مادران است. مشمولان می‌توانند با واریز کمتر از ۵۰ درصد پهای قیمت کارخانه ثبت نام خود را انجام دهند و هنگام تحویل که شهرپورماه ۱۴۰۲ است مابقی وجه را پرداخت کنند. مادرانی که سال گذشته در سامانه یکپارچه خودرو ثبت نام کردند و اسمی آن‌ها به عنوان «بخش سوم اولویت اول پیش فروش خودرو طرح مادران» به شرکت ایران خودرو اعلام شده‌است می‌توانند در این طرح شرکت کنند. برای این مادران پیامک از سر شماره خودروسازی ایران خودرو یعنی ۰۹۶۴۴۰۰۰ ارسال شده است. بر اساس آنچه تاکنون عنوان شده مادران دارای دو فرزند و بیشتر می‌توانند با انجام فرایند ثبت نام سامانه یکپارچه فروش خودرو طرح مادران از سهمیه ۵۰ درصدی خودروسازان استفاده کنند.امانه همه مادران دارای دو فرزند و بیشتر بلکه شرط مهم این است که فرزند دوم خانواده و یا بیشتر، از آبان ماه ۱۴۰۰ به بعد متولد شده باشد.

«آرمان ملی» به بررسی آماروزارت کار

در خصوص ایجاد یک میلیون شغل می‌پردازد

مشاغل بر بادرفته

یک کارشناس اقتصادی: کار کردن یک ساعته فردی در هفته به معنای اشتغالزایی نیست و نباید آن را ذیل آمارهای اشتغالزایی قرار داد. از دوره احمدی‌نژاد موضوع تغییر تعریف اشتغال مطرح شد و آسیب‌های زیادی وارد کرد

آرمان ملی – صدیقه بهزاد پور: تاکید وزیر کار بر ایجاد یک میلیون شغل در سال گذشته و برنامه‌های عالی خود در سال جدید در حالی همچنان ادامه دارد که در دیدار جمعی از کارگران و وزیر کار و مسئولان با مقام معظم رهبری، ایشان در خصوص وضعیت اشتغال در جامعه انتقاداتی را وارد دانستند، کارشناسان معتقدند با انجام یک راستی آزمایی ساده می‌توان دریافت که آمار ارائه شده وزارت کار که طی این مدت دو وزیر بدون برنامه عملیاتی را به خود دیده است، بیشتر معطوف به آمار بیمه شدگان خانواده و... است که حاصل آن اشتغالزایی و کار مولد نبوده است. هر چند با توجه به وضعیت حاکم و رکود اقتصادی چیزی جز بیکاری و ریزش نیروی کار در وانفاسی قطع برق بنگاه‌های اقتصادی، تعطیلی و رکود واحدهای مولد اقتصادی نیز متصور نیست.

پارادوکس فقدان برنامه اشتغالزایی و افزایش اشتغال!

حمید حاج اسماعیلی، کارشناس بازار کار در این باره به «آرمان ملی» گفت: در دیدار جمعی از کارگران و وزیر کار و برخی از مسئولان با مقام معظم رهبری، در خصوص اشتغالزایی و آمار ارائه شده از سوی وزارت کار، مقام معظم رهبری نیز انتقاداتی داشتند، این امری است که اکثر کارشناسان و صاحب‌نظران در این خصوص نیز بر آن معترض هستند و معتقدند که آمار ارائه شده در این زمینه و اشتغالزایی در سال جدید بر اساس آمار واقعی در این خصوص انجام نشده است، به طور کلی وزارت کار در زمان حضور کوتاه مدت مرتضوی، وزیر تاکنون برنامه مشخصی ارائه نشده است و پس از آن هم حتی در زمان اخذ رای اعتماد وزیر جدید در مجلس برنامه‌ای ارائه نشد از سویی دولت نیز با کسر بودجه مواجه بود در نتیجه فرصتی برای سرمایه‌گذاری و اشتغالزایی جدید مهیا نبود و از سوی دیگر، کسادی کسب و کارها و ریزش نیروی انسانی حتی عاملی برای افزایش بیکاری ایجاد کرد و علاوه بر این قطعی برق واحدها و بنگاه‌های صنعتی نیز عامل دیگری برای کاهش تولید و رکود اقتصادی و در نتیجه ریزش نیروی انسانی و شاغل فراهم آورد. او توضیح داد: آمار ارائه شده از سوی وزارت کار فقط بر پایه بیمه شدگان است و بر اساس گزارش مدیر کل بیمه تأمین اجتماعی نزدیک به حدود یک میلیون نفر بیمه شدگان خانواده که شامل بیمه زنان خانواده، بیمه در حوزه حمل و نقل و دختران دانشجو و... بوده است که همه اینها از سوی وزارت کار در آمار اشتغالزایی گنجانده شده در حالی که این آمار حاصل فعالیت مولد و اشتغالزایی محسوب نمی‌شود و بهتر است که وزارت کار سیاست‌های مناسبی برای اشتغالزایی واقعی فراهم کند. این کارشناس ادامه داد: دولت سیزدهم که مانور گسترده‌ای روی تحقق وعده ایجاد یک میلیون شغل انجام داد، باید مستندات و آمار خود را ارائه دهد از سویی بر اساس آمار مرکز آمار ایران از نرخ بیکاری در زمستان ۱۴۰۱ منتشر کرده است نشان از

این دارد که وعده ایجاد یک میلیون شغل در سال قبل محقق نشده است.

تناقضات آماری

او افزود: در آمار اعلام شده موجود نرخ بیکاری به ۷.۹ درصد رسیده است. این در حالیتی است که در تابستان و پاییز همین سال نرخ بیکاری در کانال ۸ درصد قرار داشت. در حالی این شاخص اقتصادی با افزایش همراه بوده که تا قبل از آن دولت بارها از کاهش ۷.۰ درصدی نرخ بیکاری دم زد و آن را دستاورد خود خوانده بود. این عادات تمام دولت‌هاست که معمولاً سعی می‌کنند از آمار و ارقام به اشکال مختلف استفاده کنند تا کارنامه اقتصادی خود را خوب و مثبت نشان دهند. این موضوع در مورد دولت سیزدهم نیز صدق می‌کند. در حالی دولت رئیسی کار خود را شروع و این دسته از وعده و وعیدها را مطرح کرد که خیلی زود و قبل از اینکه برنامه عملیاتی برای ایجاد اشتغال مطرح شود، وزیر کار برکنار شد. چند ماهی وزارتخانه‌ی وزیر بود و با سرپرست اداره می‌شد و در این حین هیچ پختی در مورد اشتغال پیگیری نمی‌شد و در عین حال جلسات شورای عالی اشتغال هم برگزار نشد. حاج اسماعیلی معتقد است: دولت سیزدهم روی کاهش ۷.۰ درصدی نرخ بیکاری و رسیدن آن به رقم ۲.۸ درصدی مانور زیادی داد اما در پایان اسفندماه این نرخ به ۷.۹ درصد رسید که نشان از افزایش نرخ بیکاری و ناهمخوانی میان آمار اعلامی و واقعیات اقتصادی دارد. یک پرسش مهم این است که چطور یک جوانی که تحصیلات دانشگاهی دارد و جویای کار است، مشارکت اقتصادی ندارد اگر این نکته را در نظر بگیریم، طبیعی است که نرخ بیکاری فراتر از ارقام اعلامی خواهد بود. سرمایه‌گذاری خارجی به دلیل تحریم‌ها انجام نمی‌شود و ریسک کسب و کارها به دلیل تورم بالا رفته است. در چنین فضایی، چگونه امکان ایجاد یک میلیون شغل در سال وجود دارد؟

شغل‌هایی که بر باد رفتند

مرتضی افقه، کارشناس اقتصادی نیز در این باره گفت: رئیس‌جمهوری اخیراً در خصوص آمارهای اشتغال مطالبی را عنوان و عملکرد دولت در خصوص این شاخص را بر جسته ارزیابی کرده است. بر اساس اعلام رئیس‌جمهوری آمارهای بیکاری چند دهه در صد کاهش یافته است. اظهاراتی که ساناتی بعد از سوی وزیر کار دولت سیزدهم هم تأیید شد. اما مردم در واقعیت به گونه‌ای دیگر می‌اندیشند. در واقع آمارهایی ارائه شده که به نظر می‌رسد در عرصه میدانی چندان ملموس نیست. دولت نتنها در زمینه اشتغال عملکرد مناسبی از خود ارائه نکرده است، بلکه با محدودسازی و مسدودسازی فضای مجازی، دامنه وسیعی از مشاغل آنلاین و اینترنتی را هم به تعطیلی کشانده است. بر اساس برخی آمارهای مستند، تعداد واحدهای خسارت‌دیده در اثر محدودسازی فضای مجازی به بیش از یک میلیون واحد رسیده است.

او افزود: اساساً یکی از مشکلات جدی که دولت سیزدهم با

شنبه
۱۴۰۲.۰۲.۱۶
۱۵ شوال ۱۴۴۴ ه‍. ق / ۲۰۲۳م

armanmeli.ir
شماره ۱۵۴۳
سال پنجم

یک کارشناس اقتصادی: کار کردن یک ساعته فردی در هفته به معنای اشتغالزایی نیست و نباید آن را ذیل آمارهای اشتغالزایی قرار داد. از دوره احمدی‌نژاد موضوع تغییر تعریف اشتغال مطرح شد و آسیب‌های زیادی وارد کرد

آن مواجه است، وعده‌هایی است که داده اما امکان تحقق ندارند. به نظر می‌رسد عملاً برخی در حال آمارسازی هستند. مثلاً در بحث اشتغال با آمارها بازی می‌کنند و حتی افرادی که در طول هفته یک ساعت کار کرده‌اند را هم ذیل لیست افرادی که اشتغال دارند دسته‌بندی می‌کنند. اما در بطن جامعه نشانه‌ای از رونق کسب و کار و بهبود شاخص‌های تولید مشاهده نمی‌شود که مبتنی بر آن کسی بخواهد بگوید اشتغالزایی رونق خاصی پیدا کرده است. اما این آمارها کمکی به دولت نمی‌کند. همان طور که اشاره شد، کار کردن یک ساعته فردی در هفته به معنای اشتغالزایی نیست و نباید آن را ذیل آمارهای اشتغالزایی قرار داد. از دوره احمدی‌نژاد موضوع تغییر تعریف اشتغال مطرح شد و آسیب‌های زیادی وارد کرد. واقع آن است که نرخ مشارکت پایین آمده است. در آمارهای اشتغال باید به افرادی توجه کرد که بیمه‌شان رد می‌شود. اما این موارد به هیچ وجه مورد توجه قرار نمی‌گیرند. در اقتصاد ایران سه بخش کشاورزی، خدمات و صنعت بار اصلی اشتغالزایی را به دوش می‌کشند. از میان این سه‌گانه بخش خدمات، بیش‌ترین سهم را در اشتغالزایی دارد؛ این اهمیت هم به دلیل آن است که اقتصاد ایران یک اقتصاد نفتی است و درآمدهای نفتی در آن تعیین‌کننده است. خدمات حدود ۵۰ درصد شاغلان را دربرمی‌گیرد، صنعت ۳۳ درصد و کشاورزی ۱۷ درصد این سهم را دارد.

ناپویی مشاغل آنلاین

این کارشناس توضیح داد: بخش قابل توجهی از سهم اشتغالزایی در سال‌های اخیر در بخش مشاغل آنلاین و اینترنتی است. جوانان ایرانی بدون اینکه از دولت کمکی بگیرند، خودشان برای خودشان و اطرافیان‌شان شغلی درست کرده بودند و از طریق خلاقیت هم برای خود و هم برای جامعه ارزش افزوده ایجاد می‌کردند. اما دولت نه‌تنها به این قشر کمکی نکرد بلکه با طرح صیانت و محدودسازی اینترنت، این مشاغل را از میان بردند. مشکل آمازانی بر جسته‌تر می‌شود که بدانیم، این محدودیت‌ها نه‌تنها شغل‌ها را در ایران از میان برده، بلکه باعث شده برخی از نخبگان ایرانی در حوزه برنامه‌نویسی، بازاریابی و... مهاجرت کرده و به کشورهای دیگر بروند. خسارت یک چنین نقصانی تا ده‌ها اقتصاد ایران را درگیر می‌سازد و باعث بروز مشکلاتی می‌شود. بنابراین کارنامه دولت در بخش اشتغالزایی کارنامه روشنی نیست. ای کاش دولت یک بار برای همیشه تکلیف مردم را با وعده‌هایی که داده، مشخص کند. معقول‌تر آن است که دولت رسماً اعلام کند، وعده‌هایی چون ساخت ۴ میلیون مسکن در ۴ سال، نکت‌نرخ کردن ارز، کاهش نرخ تورم به نیم، اشتغالزایی یک میلیون و... در یک فضای تبلیغاتی و انتخاباتی مطرح شده است. وقتی صادقانه با مردم سخن گفته شود، مردم خواهند پذیرفت و مساله حل می‌شود. اما اینکه برخی تلاش کنند، به وسیله آمارسازی اعلام کنند وعده‌ها محقق شده، دردی را از اقتصاد ایران و مردم دوانمی‌کند.

چشم‌انداز ۱۲ شاخص کلان اقتصاد ایران در ۲۰۲۳

ذخایر ارزی در دسترس ایران به ۲۳.۲ میلیارد دلار می‌رسد

رشد ۲ درصدی اقتصاد غیر نفتی ایران در سال ۲۰۲۳
رشد اقتصادی ۲.۵ درصدی داشته و متوسط رشد اقتصاد ایران در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۹ بالغ بر ۳ درصد بوده است. ارزش اسمی تولید ناخالص داخلی ایران از رقم برآوردی ۳۵۲.۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ با افزایش حدود ۱۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ مواجه خواهد شد و به معادل ۴۰۶ میلیارد بشکه در روز نفت خواهد رسید. ایران در سال پیش معادل ۴۰۴ میلیارد بشکه در روز نفت، گاز تولید کرده است. رقم پیش‌بینی شده برای صادرات نفت ایران در سال جاری میلادی ۸۹۰ هزار بشکه در روز اعلام شده است که ۴۰ هزار بشکه در روز بیشتر از صادرات نفت ایران در سال قبل است. بر اساس آمار این نهاد بین‌المللی صادرات نفت ایران در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۸۵۰ هزار بشکه در روز بوده و با یاری کار آمدن دولت سیزدهم طی دو سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ صادرات نفت ایران صعودی بوده و بیش از دو برابر شده است. ایران در سال ۲۰۲۰ تنها ۴۰۰ هزار بشکه در روز نفت صادر کرده است. متوسط صادرات نفت ایران طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۹ نیز بالغ بر ۱۸۱ میلیون بشکه در روز بوده است. صادرات گاز ایران نیز در سال ۲۰۲۳ صعودی خواهد بود و به معادل ۳۳۰ هزار بشکه در روز نفت خواهد رسید. ایران در سال پیش معادل ۲۲۰ هزار بشکه در روز نفت، گاز صادر کرده است.

این نهاد بین‌المللی کل ذخایر ارز و طلای در دسترس ایران در سال ۲۰۲۳ را ۲۳.۲ میلیارد دلار پیش‌بینی کرده است که نسبت به سال قبل ۲.۲ میلیارد دلار کمتر خواهد بود. در سال ۲۰۲۲ ذخایر ارز و طلای در دسترس ایران ۲۵.۴ میلیارد دلار برآورد شده است. بنا بر گزارش صندوق بین‌المللی پول ذخایر ارزی ایران بسیار بیشتر از این ارقام است. برای مثال این نهاد کل ذخایر ارز و طلای ایران در سال ۲۰۲۱ را ۱۲۲ میلیارد دلار تخمین زده است.

افزایش تعداد چک‌ها و کاهش چک برگشتی

اجرای قانون جدید چک از ابتدای سال ۱۴۰۰ باعث بازگشت اعتماد به این ابزار مهم پرداخت و رونق آن شده؛ به طوری که بر اساس آخرین آمارها در اسفند سال ۱۴۰۱ تعداد چک‌های مبادله‌ای ۶.۱ میلیون فقره افزایش یافت، اما نسبت چک برگشتی کاهش ۹.۱ درصدی را ثبت کرده است. چک ابزار پرداختی است که در کنار سایر ابزارهای پرداخت همچون وجه نقد، برات و سفته در معاملات مورد استفاده مردم قرار می‌گیرد. از مهم‌ترین ویژگی‌های چک که موجب استقبال مردم و کسب و کارها به استفاده از آن شده، به تأخیر انداختن تسویه معاملات است. در سال‌های گذشته و طی یک دهه قبل این ابزار پرداخت اعتبار خود را از دست داده بود. گواه این مطلب گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس تحت عنوان پایش فضتپای کسب و کار است و از نظر ۲۶۱ شکل اقتصادی به عنوان پنجمین مشکل بزرگ کسب و کارها شناخته شد. بر این اساس مسئولان و کارشناسان اقدام به بررسی مشکلات این حوزه کردند و درصدد رفع اختلال‌های ناشی از چک، برای کسب و کارها برآمدند و تصمیم گرفتند تا قانون صدور چک را اصلاح کنند. قانون صدور چک سال ۱۳۵۵ تصویب بود و سپس در سال‌های ۱۳۷۲، ۱۳۷۶ و ۱۳۸۲ مورد اصلاح قرار گرفته بود. آخرین اصلاحات قانون چک مربوط به سال ۱۳۹۷ بود که مجلس شورای اسلامی دغدغه چند ساله مردم به ویژه فعالان اقتصادی را درباره مسائل مرتبط با چک از جمله ناطمینیایی در وصول مبلغ چک را برطرف کرد. در قانون جدید به طور خلاصه، صادرکننده چک باید چک خود را در سامانه صیاد (صور یکپارچه الکترونیکی دسته چک) ثبت کرده و سپس آن را در اختیار فروشنده قرار دهد. پس از این، گیرنده چک با دریافت اطلاعات سوابق صادر کننده چک و حصول اطمینان از عدم سوء پیشینه صادرکننده در صدور چک‌های بی‌محل، می‌تواند با اطمینان بیشتری نسبت به پذیرش چک و انجام معامله اقدام کند. همچنین در صورت برگشت چک، حساب صادر کننده به میزان مبلغ چک صادر شده مسدود می‌شود. علاوه بر این، برخی تبصیهات قانونی برای صادر کننده چک بی‌محل منظور شده تا از این طرق نوعی بازدارندگی در صدور چک‌های بی‌محل ایجاد شود. قانون جدید چک در دولت قبل ابلاغ شد، اما همچون بسیاری از قانون‌های دیگر، دولت دوازدهم تمایلی به اجرای قانون نداشت و فقط بخش‌های جزئی آن اجرا شد. اما در دولت سیزدهم اجرای این قانون مهم در دستور کار قرار گرفته است. با گذشت نزدیک به دو سال از اجرای شدن این قانون و با وجود اینکه استفاده از چک صیادی نسبت به چک‌های سنتی دشوارتر است، اما این دشواری موجب شده اعتبار به چک بازگردد و سهم چک‌های برگشتی نزولی شود.

خلاصه وضعیت چک‌ها در سال ۱۳۹۹ قبل از اصلاح قانون

مطابق آمار اسفند سال ۱۳۹۹ و قبل از اجرای قانون جدید چک و ثبت چک‌ها در سامانه صیاد، میزان رشد چک برگشتی چک رشد قابل توجهی داشته است. در دوره مذکور در مجموع ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار فقره چک به ارزش ۲۵۸ هزار میلیارد تومان مبادله شد که در مقایسه با به‌همین همان سال از حیث مبادله ۲۷ درصد و از نظر نسبت چک برگشتی به مبادله‌ای بیش از ۴۰ درصد رشد داشته است. در اسفند سال ۱۳۹۹ حدود ۷۶۳ هزار فقره چک با ارزشی بیش از ۳۱ هزار میلیارد تومان برگشت داده شده است یعنی ۷ درصد چک‌های مبادله‌ای وصول نشده است.

مقایسه چک‌های مبادله‌ای اسفند در دو سال اخیر

برابر آمار اعلامی بانک مرکزی اسفند ۱۴۰۰ تعداد چک‌های مبادله‌ای هفت میلیون فقره چک به ارزش حدود ۲۹۹ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بود. از هفت میلیون فقره چک تنها ۶۲۲ هزار فقره چک وصول نشد. نسبت چک‌های برگشتی به مبادله‌ای در اسفند ۱۴۰۰ برابر ۸.۹ درصد بود. بررسی‌ها حاکی از این است که تعداد چک‌های مبادله‌ای در اسفند ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن حدود ۵.۲ میلیون فقره کاهش داشته است. این کاهش قابل توجه بیانگر این است که با اعمال قانون جدید و سخت‌گیری در صدور چک موجب شده افراد دیگر بدون داشتن پشتوانه مالی حاضر به صدور چک به اصطلاح بی‌محل نشوند و صادر کننده و گیرنده چک با توجه و دقت بیشتری داد و ستد کنند. مطابق آخرین آمارهای بانک مرکزی در اسفند سال ۱۴۰۱ تعداد چک‌های مبادله‌ای ۶ میلیون فقره رشد داشت، اما در مقابل نسبت چک برگشتی کاهش ۹.۱ درصدی داشته است. در اسفند سال گذشته هشت میلیون و ۶۰۰ هزار فقره چک به ارزش ۵۸۷ هزار میلیارد تومان مبادله و تنها ۶۰۷ هزار فقره چک به ارزش ۵۱ هزار میلیارد تومان برگشت داده شده است. جمع‌بندی که از آمارهای چک‌های مبادله‌ای در دو سال و اجرای قانون جدید چک می‌توان داشت این است که میزان استفاده از چک در اسفند ماه ۱۴۰۱ به بیش از ۵.۸ میلیون فقره رسیده که بالاترین رقم در دو سال اخیر است. همان‌طور که اشاره شد با شروع به کار چک‌های جدید و محدودیت‌هایی که برای صادرکنندگان چک بی‌محل در نظر گرفته شد استفاده از این ابزار کاهش یافته بود، اما با رفع موانع و مشکلات و بازگشت اطمینان و اعتبار به چک میزان استفاده از این ابزار بر پرداخت نیز افزایش یافت و به رکورد ۸ میلیون و ۶۰۰ هزار واحدی در دو سال اخیر رسید.